

Predstavitev aktivnosti Ministrstva za vzgojo in izobraževanje v šolskem letu 2024/2025

10. konferenca ravnateljic in ravnateljev
vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji
Vrtec in šola na pragu sprememb

Dr. Darjo Felda, minister

Brdo pri Kranju, 22. avgust 2024

Predstavitev aktivnosti Ministrstva za vzgojo in izobraževanje v šolskem letu 2024/2025

Bistvene spremembe oziroma novosti in kaj pripravljamo:

Predšolska vzgoja

Osnovno šolstvo

Glasbeno šolstvo

Srednje šolstvo

Vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

Razvojne aktivnosti MVI, kurikularna prenova, NPVI

Raziskave

Varno in spodbudno učno okolje

Šport otrok in mladih

Kadri v šolstvu

Digitalizacija izobraževanja

Predšolska vzgoja - vrtci

Na podlagi **Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje** se v vrtcih:

- sistemizira novo DM *vzgojitelj predšolskih otrok za zgodnjo obravnavo* (na 15 oddelkov) in
- sistemizira DM *svetovalni delavec* v skladu z novim normativom (na 20 oddelkov; do sedaj je veljal normativ 30 oddelkov).

Pojasnila so vrtci in občine prejeli z okrožnico dne 8. 7. 2024.

MVI pripravlja:

- **Novelo Zakona o vrtcih**

Osnovno šolstvo

► Novela Zakona o osnovni šoli – bistvene spremembe oziroma novosti

- Uvedba **razširjenega programa**.
- Spremembe glede **izobraževanja na domu**.
- **Nacionalno preverjanje znanja** se uvede tudi v 3. razred, dosežki učencev v 9. razredu pri NPZ se lahko uporabijo kot eno od meril za izbiro kandidatov v primeru omejitve vpisa v programe srednješolskega izobraževanja.
- **Sprememba predmetnika**. V 1. razredu se uvede prvi tuj jezik kot obvezni predmet.
- Postopno **vključevanje otrok priseljencev** v obvezni program (glede na znanje jezika in težavnost predmetov) ter možnost napredovanja v primeru neocenjenosti pri posameznih predmetih.

Osnovno šolstvo

▶ Na podlagi novele Zakona o osnovni šoli so bile sprejete:

▶ novele pravilnikov:

- Pravilnik o šolskem koledarju za osnovne šole
- Pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli
- Pravilnik o dokumentaciji v osnovni šoli
- Pravilnik o obrazcih javnih listin v osnovni šoli

▶ novi pravilniki:

- 3 pravilniki, ki urejajo normative in standarde: za OŠ, za dvojezične OŠ in za šole za otroke s posebnimi potrebami
- Pravilnik o nacionalnem preverjanju znanja v osnovni šoli
- Pravilnik o osnovnošolskem izobraževanju učencev s posebnimi potrebami na domu

Osnovno šolstvo

➤ MVI pripravlja:

- V šol. letu 2025/26 se bo v RaP vključilo naslednjih 80 osnovnih šol.
 - V začetku septembra bomo poslali povabilo šolam, da izkažejo interes za vključitev.
 - Seznam šol, ki se bodo vključile v RaP v 2025/26, se oblikuje najkasneje do 31. oktobra 2024, da bodo imele šole dovolj časa za pripravo. Strokovno podporo pri uvajanju bo vodil ZRSS.
- Spremembe Zakona o osnovni šoli (npr. uporaba elektronskih naprav, prilagojeno izvajanje pouka).

Glasbeno šolstvo

Novela Zakona o glasbenih šolah – bistvene spremembe oziroma novosti

► Uvedba novih predmetov:

- v šolskem letu 2024/25 predmet cimbale,
- v šolskem letu 2025/26 predmeti čembalo, jazz kitara, jazz klavir, jazz trobenta, jazz pozavna, jazz kontrabas – bas kitara, jazz saksofon, jazz bobni in jazz petje.

Srednje šolstvo

Novela Zakona o maturi – bistvene spremembe oziroma novosti

- ▶ izboljšuje transparentnost postopka v zvezi z opravljanjem mature v dveh delih;
- ▶ omogoča elektronski vpogled v izpitno dokumentacijo in vlaganje ugovora zoper oceno na izpitu iz splošne mature;
- ▶ določa roke in pristojne organe za odločanje o pravici do opravljanja mature v dveh delih in merila za uveljavljanje te pravice.
- ▶ **Na podlagi novele Zakona o maturi so bile sprejete novele treh pravilnikov:**
 - ▶ Pravilnika o splošni maturi,
 - ▶ Pravilnika o poklicni maturi,
 - ▶ Pravilnika o varovanju izpitne tajnosti.

Srednje šolstvo

Novela Zakona o gimnazijah in Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju – bistvene spremembe oziroma novosti

- ▶ Tečaj slovenščine se izvaja tudi za dijake, ki so se prvič vključili v slovenski izobraževalni sistem v 9. razredu osnovne šole.
 - ▶ Na podlagi obeh novel zakona je bila sprejeta novela **Pravilnika o tečaju slovenščine za dijake v srednjih šolah**.
- ▶ Pri izbiri kandidatov za vpis v začetni letnik v primeru omejitve vpisa se poleg učnega uspeha v predhodnem izobraževanju upoštevajo tudi **dosežki na nacionalnem preverjanju znanja** iz matematike in slovenščine (oziroma italijanščine ali madžarščine kot maternega jezika na narodno mešanih območjih) v 9. razredu osnovne šole.

Kot dodatno merilo se lahko upoštevajo tudi posebni vpisni pogoji, določeni v izobraževalnem programu, v katerega se kandidat vpisuje (kot npr. dosežki na uspešno opravljenem preizkusu nadarjenosti oziroma spretnosti oziroma športni dosežki).

→ Sprejeta je **Odredba o merilih za izbiro kandidatov v primeru omejitve vpisa v programe srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega strokovnega izobraževanja in gimnazij**.

Srednje šolstvo

Novela zakona o gimnazijah – bistvena sprememba oziroma novost

- ▶ Uvaja se **strokovni tim za ugotavljanje in spremljanje kakovosti vzgojno-izobraževalnega dela** v gimnazijah.

Novela Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju – bistvena sprememba oziroma novost

- ▶ Za **dijake na praktičnem usposabljanju z delom se ureja pravica do prehrane med delom** oziroma do povračila stroškov za prehrano med delom in daje podlaga za ukrepanje delovne inšpekcije, če delodajalec te pravice dijaku ne zagotavlja.

Dijaški domovi

- ▶ Za vpis novincev v šol. l. 2024/25 smo kljub zelo številčni generaciji zagotovili dovolj vpisnih mest.
- ▶ Zagotovili smo tudi finančna sredstva za zagotovitev dodatnih ležišč in obnovo dijaških domov.

Vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

MVI pripravlja:

- ▶ Nov **Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami**. Z njim želimo natančneje opredeliti:
 - ▶ izvajanje kontinuuma pomoči pred usmerjanjem,
 - ▶ postopno oblikovati mrežo strokovnih centrov,
 - ▶ urediti možnost izvajanja dodatne strokovne pomoči v obliki sodelovalnega poučevanja,
 - ▶ sistemizirati ure učne pomoči in
 - ▶ opredeliti hitrejše postopke pri pridobivanju podpore in pomoči.

Osrednje razvojne aktivnosti MVI

Ukrepi v okviru nacionalnega programa reform in naložb (NOO)

- Sistemske reforme za **opolnomočenje na področju digitalnih kompetenc v izobraževalnem prostoru.**

Ukrepi v okviru Evropske kohezijske politike 2022–2029 (predvidena izvedba 2023–2028) – v pripravi so podlage za izvedbo različnih razvojnih projektov:

- že načrtovane številne **aktivnosti na področju digitalizacije,**
- **aktivnosti za zviševanje ugleda vzgojiteljskih in učiteljskih poklicev** načrtujemo s posebnim projektom promocije teh poklicev in
- **sistem kariernega razvoja strokovnih in vodstvenih delavcev.**

Osrednje razvojne aktivnosti MVI

Ukrepi:

- ▶ Ukrepi za **nadarjene in karierni razvoj šolajočih**.
- ▶ Ukrepi za **krepitev ključnih kompetenc in računalniškega mišljenja** (nadaljevanje podpore bralni pismenosti).
- ▶ Ukrepi za **izboljšanje integracije otrok ranljivih skupin in otrok s posebnimi potrebami v izobraževalni sistem**.
- ▶ Ukrepi za dvig digitalnih, podjetnostih in trajnostnih kompetenc **vseh šolajočih v premogovniških regijah**.

Projekti:

- ▶ Projekt za **dvig kakovosti šolstva narodnosti**.
- ▶ Projekt '**Šolski „eko“ vrtovi**' v vzgojno-izobraževalnem okolju za doseganje podnebnih ciljev (2024 –2026).

Kurikularna prenova – Prenova izobraževalnih programov s prenovo ključnih programskih dokumentov: kurikulumu za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj splošnoizobraževalnih predmetov

- ▶ V teku je posodobitev več kot 400 programskih dokumentov za vse izobraževalne programe.
- ▶ Potekajo priprave na usposabljanje strokovnih delavcev za implementacijo prenovljenih programskih dokumentov.
- ▶ Opredelitev časovnega okvira, načina in nosilcev uvajanja prenovljenih programov bo predvidoma sprejeta v jeseni 2024.
- ▶ Skupni cilji so pomembna vsebinska novost, ki bodo za uspešno uvedbo potrebovali veliko podporo tako vodstev šol kot strokovne javnosti in ministrstva, ožje pa tudi lokalnih skupnosti.

Kurikularna prenova na področju srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja

Dosežki letošnjega leta: priprava dopolnjenih izhodišč za pripravo programov nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja ter srednjega strokovnega izobraževanja, na podlagi katerih bo pilotno prenovljenih prvih 5 izobraževalnih programov.

Nacionalni program vzgoje in izobraževanja za obdobje 2023–2033

- ▶ Proces priprave Nacionalnega programa vzgoje in izobraževanja sledi koalicijski zavezi in uresničuje napoved strokovne razprave o vsebinski nadgradnji izobraževanja v smeri družbenih in tehnoloških sprememb.
- ▶ Izpolnjena je zaveza, da strateški dokument pripravijo strokovnjaki in strokovnjakinje s področja vzgoje in izobraževanja.
- ▶ Skupina je pripravila predlog Nacionalnega programa vzgoje in izobraževanja, ki ga bo MVI preučil.

Raziskave kot vodilo h kakovosti

Mednarodne raziskave znanja

- ▶ Junij: PISA – ustvarjalno mišljenje petnajstletnikov in petnajstletnic (junij 2024)
- ▶ November: ICILS – računalniška in informacijska pismenost osmošolk in osmošolcev (objava rezultatov 12. 11. 2024)
- ▶ December: TIMSS – znanje matematike in naravoslovja, četrtošolk in četrtošolcev (objava rezultatov 4. 12. 2024)

Nacionalne raziskave znanja

- ▶ Nacionalno preverjanje znanja
- ▶ Poklicna matura
- ▶ Splošna matura

Podatke o dosežkih učenk in učencev, dijakov in dijakinj poglobljeno vsebinsko preučite in uporabite v procesih samoevalvacije kot izhodišča za razpravo v kolektivu o potrebnih in možnih izboljšavah pedagoškega dela.

Varno in spodbudno učno okolje

Varovalni dejavniki za preprečevanje medvrstniškega nasilja

KAKOVOST
V VZGOJI IN
IZOBRAŽEVANJU

Medvrstniško nasilje (MVN) od vseh vključenih deležnikov (učencev, učiteljev, staršev, svetovalnih delavcev) zahteva **sočutnost in pristnost**. Je pojav, ki se odraža v dinamiki vrstniške skupine, zato je za uspešno odzivanje in preprečevanje potrebno v **osrednje postavljati odnose** (npr. med učenci, med učenci in učitelji). Pomembno je, da vsi deležniki na področju šolstva delujemo aktivno v smeri preprečevanja in zmanjševanja medvrstniškega nasilja.

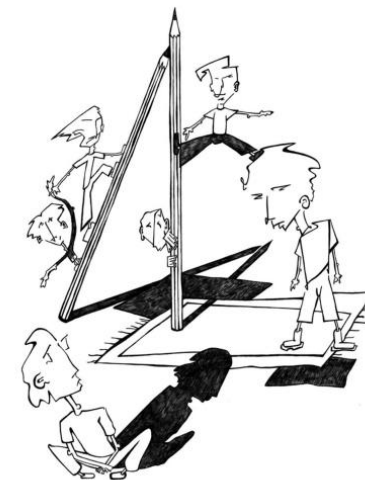
ZAVOD
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ŠOLSTVO

- ▶ Zloženka o preventivnih dejavnikih za preprečevanje medvrstniškega nasilja.
- ▶ Razvoj nacionalnega raziskovanja socialnih in čustvenih vidikov učenja ob NPZ; poskusna izvedba.
- ▶ Razvoj instrumenta za merjenje šolske klime.
- ▶ MVI in Ministrstvo za notranje zadeve/Policija sta junija 2024 podpisala Dogovor o uporabi Protokola o obveščanju in ukrepanju v primeru groženj v vzgojno-izobraževalnih zavodih.

Smiselno vključite poglobljeno obravnavo problematike (preprečevanje sovražnega govora, psihičnega, fizičnega in medvrstniškega nasilja) v letni delovni načrt in samoevalvacijo, v osnovni šoli pa tudi v vzgojni načrt.

Katja KOŠIR, Tanja ŠPES, Marina HORVAT, Ana KOZINA, Eva KRANJEC,
Sonja PEČJAK, Igor PERAS, Tina PIRC, Tina PIVEC, Janka USENIK, Saša ZORJAN

Priročnik za načrtovanje krepitve
vključujoče razredne in šolske
klime ter preprečevanja in
odzivanja na medvrstniško nasilje v
osnovni šoli

PEDAGOŠKI INŠTITUT

Šport otrok in mladine

Osnovne šole:

Projekt dodatnih gibalnih dejavnosti se nadaljuje s sofinanciranjem **oddelkov z dodatno športno ponudbo** (zagotovljenih milijon evrov dodatnih sredstev).

Srednje šole, gimnazije in dijaški domovi:

Projekt zMIGAJ! se bo izvajal na 24 izbranih zavodih in bo omogočil dijakom dve dodatni uri gibanja, zaposlenim pa eno uro gibanja na teden.

Kadri v šolstvu

► Pripraviška mesta:

- Pripravištvo bo s 1. 9. 2024 začelo opravljati (skupaj pomočniki vzgojiteljev, vzgojitelji, učitelji) 144 kandidatov.

► Štipendiranje študija v pedagoških študijskih programih (razpis se zaključi 4. 10. 2024)

- **kandidirajo lahko tudi študentje višjih letnikov,**
- **znesek štipendije se poveča za 50 %,**
- za poučevanje fizike, matematike, računalništva in tehnike, kemije ter za drugostopenjski študij specialna in rehabilitacijska pedagogika, logopedija in surdopedagogika, inkluzija v vzgoji in izobraževanju, inkluzivna pedagogika, socialna pedagogika.

► Finančna pomoč za študij v študijskih programih za izpopolnjevanje

- **100 % financiranje s strani MVI** (razpis se zaključi 8. 1. 2025)
- Projekt **Posodobitev pedagoških študijskih programov** (konzorcij UL, UM, UP).

Kadri v šolstvu

- ▶ **Nadaljnje izobraževanje in usposabljanje (KATIS)**
- ▶ **Posodobitev izobrazbenih pogojev strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju:**
 - ▶ Sprejete so spremembe in dopolnitve 10 podzakonskih predpisov, ki urejajo pogoje o izobrazbi strokovnih delavcev.
 - ▶ Sprejet je **Pravilnik o izobrazbi strokovnih delavcev v izobraževalnem programu osnovne šole**.
- ▶ **Predlog sprememb in dopolnitev ZOFVI**, ki naslavlja področje kadrov v šolstvu:
 - ▶ predlaga se razširitev nabora strokovnih delavcev, ki napredujejo v nazive,
 - ▶ predlaga se uvedba pogodbe o dopolnilnem delu za vzgojno-izobraževalno, projektno in razvojno oziroma raziskovalno delo pri istem delodajalcu.

Digitalizacija izobraževanja – projekti v izvajanju

EKSPERIMENTALNI PROJEKTI:

- INOVATIVNA PEDAGOGIKA 5.0
- I-ŠOLA
- KATARINA
- B-RIN
- V postopku izbora do 6 projektov

Razvoj in krepitev digitalnih kompetenc in temeljnih znanj računalništva in informatike učečih se v:

- vrtcih (brez digitalnega),
- osnovnih šolah, OŠ s prilagojenim programom ter zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
- srednjih šolah.

RAZVOJ „DIDAKTIKE“ IN USPOSABLJANJE STROKOVNIH IN VODSTVENIH DELAVCEV:

- DIGITRAJNI UČITELJ
- GUI V IZOBRAŽEVANJU
- RAZVOJ RAČUNALNIŠKEGA MIŠLJENJA S STEM KOMPLETI
- DIGITALNO DRŽAVLJANSTVO
- VIRTUALNA, NAVIDEZNA IN OBOGATENA RESNIČNOST

- Usposabljanja strokovnih in vodstvenih delavcev v vseh projektih
- Primeri dobrih praks, sodelovanje in mreženje VIZ
- Sodelovanje z deležniki iz lokalnega in širšega okolja
- Smernice za smotno in učinkovito uporabo generativne umetne inteligence
- Smernice za doseganje učnih ciljev z razvijanjem računalniškega mišljenja
- Učni laboratorij za učitelje (VR, AR, XR)
- Okvir za razvijanje digitalnega državljanstva
- Primeri dobrih praks sodelovanja s starši

EKOSISTEM:

- OPREMA (Robotske roke)
- APLIKACIJE (KOBI v šoli, EduID, ...)
- VSEBINE (eTorba z eUrejevalnikom)

- Podpora učiteljem in učencem pri učenju in poučevanju
- Nakup opreme – Povabilo vrtcem in šolam k sodelovanju | jesen 2024
- Razvoj novih aplikacij in nadgradnja e-Torbe
- SIO kot enotna vstopna točka

Digitalizacija izobraževanja – v pripravi

► Vodenje VIZ za digitalno izobraževanje

- zagotoviti **celovito in učinkovito vodenje** izobraževalne ustanove;
- vzpostavitev oz. nadgradnja **e-tima ustanove**;
- zagotovitev **digitalne strategije** na vsaki ustanovi;
- **razvoj človeških virov** na področju koordinacije in podpore digitalnemu izobraževanju na posamezni ustanovi.

► Razvoj in vzpostavitev novih pedagoških modelov z uporabo e-vsebin

- **razvoj novih didaktičnih pristopov**, ki temeljijo na razvoju in uporabi novih generacij e-vsebin (e-učbeniki, e-gradiva, spletne in mobilne aplikacije oz. izobraževalne e-storitve);
- **nadgrajevati** dejavnosti v okviru projekta E-torba 2023.

Hvala za pozornost.

